

Fra i dag skal jeg være bedre

Berlingske · Torsdag 1. januar 2004

Nytårsforsætter: Godt halvdelen af alle danskere har lavet nytårsforsæt. Den velkendte klassiker, rygestop, er med blandt topscorerne. Refleksionen bag forsættet er sund, mener filosof.

Maria Kentorp, Trine Munk-Petersen, Torsten Lind Søndergaard og Morten Skjærbæk

»Hvert Aar maa man blive en bedre Dreng,« formaner far i Peters Jul fra 1863.

Den dag i dag forsøger børn som voksne stadig at blive bedre mennesker, når januar visker tavlen ren. I aften hoppe de næsten halvdelen af alle danskere over 15 år fra stolen ned i det nye år med et nytårsforsæt.

Helt nøjagtig 43 pct. af alle mænd og 48 pct. af alle kvinder viser en ny undersøgelse, som GfK/Observa har foretaget for konsulentvirksomheden Habitmanager.

Løjnefaldende er det, at mens kvinderne er mest tilbøjelige til at sætte sig selv de velmenende mål, så er det mændene, der har mest succes med at nå deres. I hvert tilfælde hvis de selv skal sige det.

Undersøgelsen peger desuden på, at traditionen er mest udbredt i hovedstadsområdet. Hele 53 pct. af københavnere har i år lavet nytårsforsætter - mod kun 32 pct. af sønderjyderne.

Habitmanagers undersøgelse afslører ikke, hvad danskerne lover sig selv, men firmaets indehaver, Torben Wiese, har gennem sit arbejde som rådgiver for en række virksomheder fået en klar fornemmelse for ligtorne.

tioner som nytårsaften,« siger han.

»Nytårsforsætter er jo noget, der afgives i en lidt sentimental, følelsesladet stund, og det vil mange nytårsforsætter selvfølgelig bære præg af - men samtidig er det nok den slags forsætter, færrest får held til at holde,« tilføjer han.

Selvbedrag

Ikke desto mindre er selve refleksionen bag nytårsforsættet sund, mener filosof Peter Sandøe:

»Selv om det kan være smertefuldt, er der noget vældigt sundt i at stoppe op og blive mindet om ens egne begrænsninger. Hvad bruger jeg mit liv på? Hvad magter jeg? Hvor er mine begrænsninger? Hvis man bruger denne refleksion konstruktivt i stedet for blindt at sætte sig forsæt, som falder efter 14 dage, så har det sin fornuft,« siger Peter Sandøe.

Men at tro at forsættet skulle få større kraft af at blive fremsat ved begyndelsen af et nyt år, er selvbedrag.

»Filosofisk set er tiden én lang linie, og 1. januar er bare et punkt blandt andre på den linie. Tilværelsen har selvfølgelig sine faser med mere eller mindre klare overgange, men de følger ikke kalenderåret. Det eneste, der starter på en frisk 1. januar virksomhedsregnskaber og den slags.«

Ændrede vaner

Danskerne nytårsforsætter er ved at ændre sig fra nogle meget konkrete løfter som at skodde cigaretterne eller at tage løbeskoene i brug til mere værdibaserede ønsker. Vi ønsker os mindre travlhed, mere indhold i tilværelsen og større lykke.

Johan Peter Paludan, direktør for Institut for Fremtidforskning, vurderer, at det klassiske nytårsforsæt stadig er rygestopet, hvilket Københavns STOP-Linie bekræfter.

»Og det er faktisk et forsæt, som mange holder,« siger Johan Peter Paludan.

Han er imidlertid enig i, at de blødere værdier som at være mere sammen med familien også vil være blandt de mange nytårsforsætter, der tavst bliver formuleret i timen omkring midnat nytårsaften.

»Den dårlige samvittighed over for både familien og arbejde er en pæl i kødet på den moderne dansker. Både arbejdet og familien breder sig i disse år ud over alle grænser, og det dilemma, hvordan får vi tid til at gøre nok både for arbejdet og for familien, koger typisk op i følelsesladede situa-